

Іноземні мови

1-4 класи

загальноосвітніх навчальних закладів

Пояснювальна записка
до навчальної програми з іноземних мов загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладів
1-4 класи

Оновлення змісту навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах пов'язується насамперед із деякими змінами в стратегічних напрямках розвитку сучасної шкільної освіти - спрямуванням навчальної діяльності на вироблення в учнів необхідних життєвих компетентностей, що у майбутньому давали б можливість випускникам школи комфортно почуватися в сучасному світовому мультинаціональному просторі. Це об'єктивно зумовлено низкою чинників, пріоритетним серед яких є тенденція на постійну глобалізацію та інтенсифікацію розвитку міжнародних контактів у різноманітних сферах життєдіяльності. Важливе місце в цих трансформаційних процесах належить питанню визначення та реалізації оновленого змісту навчання. Першочергово це забезпечується активною переорієнтацією шкільної іншомовної освіти на комунікативно-діялісне, особистісно орієнтоване та культурологічне спрямування навчального процесу. Саме цей аспект змушує різнобічно переосмислити теоретичні підходи до вибору ефективних технологій і засобів навчання іноземної мови.

Головна мета навчання іноземної мови у початковій школі - формування в учнів комунікативної компетенції, що забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим з віковими можливостями молодших школярів.

На кінець 4-го класу учні загальноосвітніх навчальних закладів досягають рівня А1, учні спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов – рівня А2, що відповідає Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти.

Початковий етап навчання іноземної мови у сучасному загальноосвітньому навчальному закладі надзвичайно важливий, оскільки в цей період закладаються психолінгвістичні основи іншомовної комунікативної компетенції, необхідні та достатні для подальшого її розвитку й удосконалення. Тут відбувається становлення засад для формування іншомовних фонетичних, лексичних, граматичних та орфографічних навичок, а також умінь в аудіюванні, говорінні, читанні й письмі у межах програмних вимог. Відповідно до нової структури шкільної іншомовної освіти початковий етап визначається 1-4-м класами.

За свідченням психологів, навчальна діяльність у початковій школі набуває специфічного змісту, що зумовлено особливостями формування та розвитку пізнавальних інтересів дітей цього віку, їхньої поведінки, емоційно-вольової та мотиваційної сфер, своєрідним характером діяльності та мовлення. На цьому віковому етапі становлення особистості молодшого школяра навчальна діяльність стає домінуючою. Вона відповідним чином зумовлює трансформації у психіці дитини, що охоплюють усі психофізіологічні особливості її розвитку і об'єктивно потребують урахування їх під час визначення змісту навчання. Пріоритетними є такі:

-підвищена емоційність, важлива роль образів у сприйманні та запам'ятовуванні нової інформації під впливом емоційних вражень і афективних переживань, що зумовлює забезпечення освітнього процесу яскравими та чіткими малюнками/фотографіями, які сприяють ефективнішому засвоєнню навчального матеріалу;

-незначна кількість у досвіді учнів раціональних прийомів виконання навчальної діяльності, що зумовлює широке використання навчальних мовних і мовленнєвих опор для формування комунікативних умінь;

-мимовільність уваги, низький рівень її концентрації та орієнтація на сильний подразник, яким можуть бути цікаві та доступні ілюстрації та інші дидактичні засоби, що доцільно використовувати під час навчання;

-імпульсивність, реактивність, перевага збуджувальних процесів над гальмівними, що зумовлює раціональний добір для процесу навчання дидактично доцільних видів діяльності, котрі узгоджуються з віковими особливостями школярів та їхніми інтересами, не викликають труднощів у навчанні та вмотивовують його;

-здатність до запам'ятовування поки ще не усвідомлюваної інформації, що дає можливість презентувати окремі граматичні явища, які доцільно засвоювати на рівні лексичних одиниць, не аналізуючи їхню структуру (це буде зроблено на подальших етапах навчання);

-визначальна роль навчальної гри у процесі пізнавальної діяльності, що дозволяє активно використовувати дидактично доцільні ігрові види роботи, які характерні віковим особливостям учнів;

-схильність до копіювання, здатність до наслідування у діях, що дає можливість учням заучувати нескладні автентичні зразки мовлення, котрі не містять кальок із рідної мови або спрощених моделей спілкування;

-незбалансованість аналітико-синтетичної діяльності, превалювання конкретного наочно-образного мислення, що зумовлює не використовувати вправи та завдання, котрі вимагають виконання складних аналігічних дій, ще не характерних учням молодшого шкільного віку;

-недостатній рівень розвитку операцій планування, узагальнення, систематизації, порівняння, усвідомленого творчого ставлення до виконання навчальної роботи, що спонукає до використання зразків як опор для успішного її здійснення.

Зазначені найтипівші характеристики психологічних особливостей учнів молодшого шкільного віку слугують науково-теоретичними засадами для добору та організації змісту навчання іноземної мови у початковій школі.

У початковій школі важливо зацікавити учнів вивченням іноземної мови, викликати в них позитивне ставлення до предмета, вмотивувати необхідність і значущість володіння іноземною мовою як неповторним засобом міжкультурного спілкування. Усі залучені для цього навчальні засоби, повинні сприяти вихованню в учнів комунікативних потреб у пізнанні інших країн і народів, у пошуку друзів не тільки для спілкування, а й для вирішення найтипівших проблем їхньої життєдіяльності.

Комунікативна, освітня, виховна і розвивальна цілі оволодіння змістом навчання реалізується через навчальні матеріали (тексти і діалоги) як основні мовленнєві одиниці, які містять в собі змістову і мовну інформацію та слугують певними засобами узагальнень іншомовного досвіду школярів.

Для успішної реалізації освітньо-розвивального потенціалу іноземної мови зміст навчання сприяє тому, щоб процес залучення учнів до вивчення предмета не тільки розширював їхній світогляд, а й давав змогу глибше розуміти власну культуру та її роль у духовному й моральному розвитку людства. Цьому сприяють не тільки навчальні тексти підручників, а й доступні для молодшого шкільного віку ілюстративні матеріали, що формують уявлення про інший світ, іншу культуру, вмотивовуючи своїм змістом потребу пізнавати їх засобами іноземної мови.

Лексичний і граматичний матеріал пред'являється двома способами: індуктивним і дедуктивним - у залежності від його складності та труднощів оволодіння. Якщо ці проблеми відсутні, то вивчення його доцільно розпочинати через функціональний контекст, що узгоджується з комунікативним методом навчання. Цей підхід передбачає встановлення нероздільного зв'язку між значенням, формою і функцією мовної одиниці, що є ключовим принципом діяльності, пов'язаної з її засвоєнням. Якщо мовні одиниці викликають певні труднощі (як правило, це граматичні явища, не характерні для рідної мови учнів, або ті, що мають суттєві розбіжності з їх аналогами в рідній мові), то навчання їх доцільно здійснювати дедуктивним шляхом.

Знайомство учнів із звуковою системою іноземної мови відбувається на основі імігитивно-ігрових технологій в умовах комунікативних ситуацій, необхідних і достатніх для здійснення мовленнєвих дій, та розглядається як основний в постановці іноземної вимови, формуванні ритміко-інтонаційних навичок та звуко-буквенних співвідношень.

Важливою умовою успішного оволодіння іноземною мовою на початковому етапі є організація систематичного повторення вивченого матеріалу, яке доцільно здійснювати в такий спосіб, щоб поступово в учнів розвивалися уміння аналізувати, систематизувати, моделювати, абстрагувати, порівнювати, узагальнювати, робити висновки.

Оволодіння іноземною мовою учнями початкової школи передбачає взаємопов'язане навчання всіх видів мовленнєвої діяльності (говоріння, аудіювання, читання, письма), коли кожний вид розглядається як мета і як засіб. Для цього використовуються відповідні вправи і завдання, виконання яких забезпечує комплексне оволодіння усним і писемним мовленням.

Розпочинаючи вивчення іноземної мови, учні початкової школи ще не достатньо володіють лінгвістичними поняттями рідної мови. Тому частина граматичного матеріалу вивчається на рівні лексичних одиниць: учні засвоюють окремі граматичні явища у мовленнєвих зразках, і їм не потрібно пояснювати морфологічні та синтаксичні зв'язки між частинами мови або структурними одиницями, що входять до зразка. Передбачається, що така робота буде проведена на подальших етапах, коли школярі досягнуть певного лінгвістичного досвіду у рідній мові, який буде їм слугувати базою для усвідомленого оволодіння іншомовним матеріалом.

Зміст навчання іноземної мови учнів початкової школи створюється на ідеях оволодіння нею у контексті міжкультурної парадигми, що передбачає взаємопов'язане засвоєння мови і культури. Орієнтація на цю технологію зумовлена викликами та перспективами розвитку мульти- та полілінгвоетнокультурної світової спільноти, в якій перебуває людина і яка стає невід'ємним імперативом сьогодення. У зв'язку з цим одним із основних завдань навчання іноземної мови у початковій школі доцільно розглядати формування в учнів здібностей, готовності та бажання брати участь у міжкультурній комунікації у межах найтипівіших сфер і тем спілкування та самоудосконалюватися в подальшому оволодінні іншомовною комунікативною діяльністю відповідно до власних викликів і потреб. Виконання цього завдання забезпечує діяльність, спрямована на розвиток полікультурної та мультилінгвальної мовної особистості школяра вже на початковому етапі його навчання у школі.

Отже, зміст навчання іноземної мови учнів початкової школи ґрунтується на таких основних характеристиках:

1) відповідає актуальним комунікативно-пізнавальним інтересам молодших школярів і відбиває реальні потреби використання мови як засобу спілкування, є максимально наближеним до умов і цілей реальної міжкультурної комунікації;

2) стимулює розвиток інтересів учнів молодшого шкільного віку та позитивного ставлення до іноземної мови, здійснює вплив на їхню мотиваційну сферу;

3) прилучає учнів не тільки до нового для них мовного коду, але й до культури народу, носія цієї мови, що забезпечується чітким усвідомленням найголовніших спільностей та розбіжностей між чужою та рідною культурою, згідно з чим навчання поступово має організовуватись як «діалог культур»;

4) ґрунтується на досвіді оволодіння школярами рідною мовою, забезпечуючи випереджальне вивчення останньої; враховує загальнонавчальний досвід учнів, набутий ними під час оволодіння іншими предметами (*міжпредметні зв'язки*);

5) забезпечує освітні, виховні та розвивальні потреби школярів, у тому числі стимулює їхню самостійну діяльність, спонукає до рефлексії щодо якості власних навчальних досягнень і бажання їх удосконалювати.

Зміст навчання іноземної мови визначається цілями навчання і відповідає віковим особливостям учнів і їхнім інтересам. У зв'язку з цим важливого значення набуває *мовний, мовленнєвий, соціокультурний матеріал*.

Основні принципи добору навчального матеріалу:

-*комунікативної цінності та достатності* для реалізації цілей і завдань навчання спілкування у межах кожної теми;
-*автентичності мовних* (фонетичних, лексичних і граматичних), *мовленнєвих* (речень, текстів) *одиниць*, ілюстративних соціокультурних матеріалів, які використовуються для навчання спілкування;

-*типовості мовленнєвих зразків і їх відповідності нормам спілкування*, прийнятим у країні, мова якої вивчається;
-*частотності використання* у сучасному мовленні; мінімізації, який узгоджується з психофізіологічними можливостями учнів молодшого шкільного віку, відповідає цілям і завданням навчання та дає можливість успішно організувати процес оволодіння іншомовним спілкуванням у межах кожної теми згідно з вимогами чинної навчальної програми.

-*мінімізації*, який узгоджується з психофізіологічними можливостями учнів молодшого шкільного віку, відповідає цілям і завданням навчання та дає можливість успішно організувати процес оволодіння іншомовним спілкуванням у межах кожної теми згідно з вимогами чинної навчальної програми.

Добір навчального матеріалу здійснено раціонально, якщо він повністю відтворює дидактичну модель освітнього процесу, реалізовану в підручнику як основному засобі оволодіння мовою. Ця модель розглядається оптимальною за умови, що типи та види вправ і завдань як засоби навчання мови і мовлення організовуються в такій послідовності та використовуються в такій кількості, що забезпечують ефективне формування навичок і вмінь у різних видах мовленнєвої діяльності. Враховуючи комунікативні цілі навчання іноземної мови, в основу типології вправ доцільно покласти категорію спілкування та етапи його здійснення в навчальному процесі початкової школи. Такі вправи і завдання, окрім суто навчальної, виконують ще й розвивальну, виховну й освітню функції, комплексно впливаючи в такий спосіб на розвиток молодших школярів.

Відповідно до основних положень комунікативно-діяльнісного підходу до навчання іноземної мови і з урахуванням вікових психологічних особливостей молодших школярів оптимальними засобами засвоєння навчального змісту є *мовні вправи*, що забезпечують оволодіння учнями фонетичним, лексичним і граматичним матеріалом і в такий спосіб готують їх до спілкування; *умовно-мовленнєві вправи*, що дають учням можливість усвідомлювати особливості використання (функції) мовних одиниць у безпосередніх мовленнєвих актах у результаті застосування їх у мікровисловлюваннях; *мовленнєві вправи*, що сприяють

формуванню умінь здійснювати спілкування в чотирьох видах мовленнєвої діяльності; *комунікативні завдання*, що сприяють розвитку творчих здібностей учнів, самостійності та забезпечують формування готовності до спілкування внаслідок комплексного використання мовних навичок, мовленнєвих умінь і навчального досвіду (загальнонавчальних умінь).

Іншомовна діяльність молодшого школяра потребує створення позитивної мотивації, що є невід'ємним складником емоційного стану дитини і є одним із найважливіших психологічних чинників успішності вивчення іноземної мови і ключовим питанням організації навчання молодших школярів.

Зміст навчання сконструйовано на таких основних дидактичних і методичних принципах:

-*комунікативного спрямування* навчальної діяльності;

-*особистісно-орієнтованого навчання*, що зумовлюється психофізіологічними особливостями дітей молодшого шкільного віку;

-*врахування випереджального вивчення рідної мови*, що передбачає послідовне оволодіння учнями мовними та мовленнєвими явищами на основі досвіду, набутого на уроках рідної мови;

-*принцип мінімізації змісту навчання* (тематики для спілкування, обсягу навчально-інформаційного матеріалу, на якому здійснюється спілкування, рівнів навченості молодших школярів з мови і мовлення), що забезпечує доступність навчального матеріалу і його достатність для задоволення комунікативних потреб спілкування у межах чинної програми;

-*ситуативності та тематичної організації* навчального матеріалу;

-*діяльнісного характеру* видів навчальної роботи;

-*диференціації та індивідуалізації* навчання, що забезпечують урахування особистісних якостей учнів, їхньої мотивації та готовності до засвоєння іноземної мови;

-*соціокультурного спрямування* процесу навчання; взаємопов'язаного та збалансованого навчання видів мовленнєвої діяльності; сприяння розвитку, освіти та вихованню молодших школярів.

- *взаємопов'язаного та збалансованого навчання* видів мовленнєвої діяльності;

- *сприяння розвитку, освіти та вихованню* молодших школярів.

Навчання іноземної мови у початковій школі розглядається як **комплексний інтегрований етап** оволодіння предметом.

Час, відведений на вивчення іноземної мови у 1 класі, доцільно розділити на два етапи: перше півріччя виділити на усне випередження (з фокусом на фонологічному аспекті мови), і друге півріччя – на засвоєння звуко-буквенних співвідношень.

Однією з особливостей навчання іноземної мови у середніх загальноосвітніх навчальних закладах і зокрема в початковій школі є *принцип концентричного пред'явлення тематичного матеріалу* для організації спілкування в усній та письмовій формі протягом усього шкільного курсу. У зв'язку з цим одна і та ж тема може вивчатися впродовж кількох років. Навчальною програмою передбачається, що відповідно до мовного і загальнонавчального досвіду школярів вивчення таких тем поглиблюється у наступних класах, а тому повторення тематики зумовлюється саме зазначеним принципом.

Основними засобами оволодіння учнями іноземною мовою є навчально-методичні комплекти (підручники, робочі зошити, аудіо-, відеоматеріали, електронні засоби навчання), спеціально сконструйовані для початкової школи згідно з навчальною

програмою та відповідно до основних положень комунікативно-діяльнісного, особистісно орієнтованого та культурологічного підходів до навчання іншомовного спілкування.

Не менш важливим на сьогоднішній день у сучасній школі є **самооцінювання**. Одним з найефективніших інструментів, що допомагає розвинути в учні здатність до самооцінювання в іншомовному навчання є **Європейське мовне портфоліо**.

Основна суть портфоліо – «показати все, на що ти здібний(а)». Педагогічна філософія портфоліо передбачає зміщення акценту з того, що учень (учениця) не знає і не вміє, на те, що він знає і вміє з певної теми, розділу, предмета; інтеграцію кількісних і якісних оцінок; підвищення ролі самооцінки.

Використання Європейського мовного портфоліо дозволяє зробити процес іншомовного навчання більш прозорим для учнів, допомагаючи їм розвивати їхню здатність до відображення та самооцінювання, таким чином, надаючи їм можливість поступово збільшувати свою відповідальність за власне навчання.

Використовуючи Європейське мовне портфоліо у навчанні учні знайомляться із загальноєвропейськими рівнями володіння мовою, вчать працювати з ними. Отже, за допомогою Європейського мовного портфоліо спрощується процедура впровадження європейських стандартів оцінювання учнів, в тому числі під час формуючого чи підсумкового тестування, які здійснюються за допомогою дескрипторів відповідно до Загальноєвропейських рівневих стандартів.

Для успішної реалізації освітньо-розвивального потенціалу іноземної мови у початковій школі необхідно сприяти тому, щоб процес залучення учнів до вивчення предмета не тільки розширював їхній світогляд, але й сприяв би більш глибокому розумінню власної культури та її ролі в духовному та моральному розвитку людства.

Процес навчання іноземної мови у початковій школі організовується відповідно до мережі годин, визначених навчальним планом.

Учителі мають право вибору підручника, який відповідав би конкретним умовам навчання. Для повноцінного забезпечення навчального процесу вчитель, окрім підручника, який використовує у своїй роботі, може залучати інші засоби, адаптуючи їх до умов навчання.

Успішна реалізація змісту навчання іноземної мови можлива за умови раціонального застосування навчальних засобів як основних механізмів виконання мети і завдань.

Змістова частина Програми включає опис:

- тематики ситуативного мовлення та сфер спілкування;
- мовленнєвих функцій та засобів їх вираження;
- мовленнєвих умінь;
- мовних знань і навичок;
- соціокультурних знань;
- загальнонавчальних умінь.

Вимоги до рівня підготовки учнів (мовленнєва компетенція) подані по завершенні кожного року навчання визначають:

- що саме учні повинні знати і розуміти з кожного виду мовленнєвої діяльності (*аудіювання, говоріння, читання, письмо*);
- які уміння і навички у чотирьох видах мовленнєвої діяльності учень повинен отримати на кінець навчального року.

Розподіл годин за тематичним принципом не передбачений оскільки Програма носить концентричний характер і не містить чітких тематичних формулювань.

Зауважимо, що лише підручник не може забезпечити досягнення цілей, визначених державою до рівня володіння іноземною мовою випускників сучасної школи. Потрібно широко використовувати й інші засоби: робочі зошити, аудіо- та відеоматеріали, книжки для домашнього читання, текстові завдання тощо.

Доцільно активніше впроваджувати у практику школи електронні носії інформації, що не тільки урізноманітнюють навчальний процес, а й сприяють його ефективності, дозволяють індивідуалізувати та диференціювати навчальну діяльність учнів відповідно до їхніх особистісних рис, здібностей та рівнів навченості.

Основною формою навчання іноземної мови є урок. Зміст його визначає сам учитель. Він спирається на програму, матеріал підручника або посібника, який використовує у своїй роботі, враховує рівень навченості учнів і умови, у яких відбувається навчання. Види діяльності на уроці залежать від мети і завдань, вікових особливостей та інтересів учнів. Уроки мають бути комунікативно спрямованими, а тому пріоритетними видами діяльності є ті, що пов'язані з формуванням в учнів умінь і навичок використовувати мову як засіб спілкування. Зацікавленість учнів у засвоєнні мови значною мірою залежить від умотивованості навчальних дій, які виконуються на уроці.

Оволодіння іноземною мовою відбувається не тільки на уроці. А тому органічне поєднання уроку, домашньої і позакласної роботи забезпечить ефективне формування комунікативних умінь, сприятиме розвитку в учнів самостійності, комунікативно-пізнавальної та соціальної активності.

Результати навчальних досягнень, яких мають досягти учні, визначені для кожного етапу навчання. Вони характеризують рівень умінь з кожного виду мовленнєвої діяльності та узгоджуються з «Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання».

АНГЛІЙСЬКА МОВА , 1 клас

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції	Засоби вираження	Лінгвістична компетентність			Соціокультурна компетентність	Загальнонавчальна компетентність
				Лексична компетентність	Граматична компетентність	Фонетична компетентність		
Особистісна Публічна Освітня	Я, моя сім'я і друзі	- привітатися; - називати щось / когось; - вибачитися; - подякувати; - вітати зі святом; - попрощатися - виконувати прості інструкції та дії; - виражати настрій	Hello! I am... My name is ... What's your name? I am ... How are you? OK, thanks. I'm happy/sad. Where are you from? I'm from ... Where is she/he from? She/He is from ... How old are you? How old is he / she? It is a ... It is green. It is big. I can ... I can walk, run, jump, go. I have got ... He/She has got ... Sorry/I'm sorry. Thank you. Happy birthday! Merry Christmas! Happy New Year! Good night. Goodbye. Open.../Close.../Take.../ Give me ... Stand up... ...please. Sit down...	Члени родини Числа 1 – 10 Іграшки Кольори Розмір Дії Тварини Свята Шкільне приладдя	Граматичні структури засвоюються імпліцитно (шляхом сприймання мовленнєвих зразків у комунікативних ситуаціях). Мовна компетентність (граматична правильність мовлення) формується за рахунок багаторазового вживання мовленнєвих структур. Іменник: множина іменників Дієслово: to be, have got; can Наказовий спосіб дієслів (команди) <i>Stand up!</i> Прикметники, що вказують на розмір колір; емоційний стан людини Займенник: вказівні (this), особові (I, we, you, they), присвійні (my, your, his, her) Числівник: кількісний (1-10)	Дотримання апроксимованої вимови з урахуванням особливостей англійської мови під час промовляння слів і виразів (Фокус: звуки: - наближені до звуків української мови; - відрізняються за суттєвими ознаками; - не мають аналогів в українській мові)	- Обирати і вживати відповідні до ситуації спілкування привітання; - обирати і вживати відповідні до ситуації спілкування ввічливі слова і фрази; - розуміти особливості привітань зі святом і вживати їх відповідно до ситуації спілкування	- Стежити за презентованою інформацією; - розуміти і відтворювати мовленнєві зразки, наслідуючи вчителя/вчительку; - розуміти і виконувати прості інструкції вчителя/вчительку; - співпрацювати у парі / групі
	Дозвілля (Іграшки, на прогулянці)							
	Природа (Тварини)							
	Свята і традиції (Свята, вітання)							
Школа (Шкільне приладдя)								

**Мовленнєва компетентність учнів
на кінець 1-го класу**

Аудіювання	Говоріння		Читання	Письмо
	Монологічне	Діалогічне		
<ul style="list-style-type: none"> - розрізняють (на слух) вивчені слова і фрази; - сприймають на слух і виконують прості інструкції; - розуміють короткі елементарні повідомлення у прозовій та віршованій формі, підтримані невербальними опорами (малюнками, жестами тощо) в межах тематики спілкування, як у безпосередньому спілкуванні, так і в запису; (обсяг прослуханого у запису тексту – від 1 до 2 хвилин). 	<ul style="list-style-type: none"> - представляють себе, членів родини, друзів; - називають предмети; - рахують до 10; - відтворюють римовані твори дитячого фольклору; - називають і описують предмети / тварин відповідно до навчальної ситуації в межах тематики програми. <p>Обсяг висловлювання 2-3 речення.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - підтримують елементарне спілкування у межах мікродіалогів етикетного та загального характеру - ставлять запитання, засвоєні у мовленнєвих зразках, і відповідають на запитання однокласників / учителя; - висловлюють подяку, вибачення. <p>Обсяг висловлювання кожного не менше 2-х реплік.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - розпізнають літери алфавіту та графічний образ найчастіше вживаних та вивчених слів, словосполучень і коротких фраз. 	<ul style="list-style-type: none"> - відтворюють графічний образ літер та слів з використанням напівдрукованого шрифту.

**Мовленнєва компетентність учнів
на кінець 2-го класу**

Аудіювання	Говоріння		Читання	Письмо
	Монологічне мовлення	Діалогічне мовлення		
<p>- реагують невербально та вербально на запитання, які вимагають простих відповідей;</p> <p>- демонструють розуміння ключових слів у висловленні, які проговорюються дуже повільно та з довгими паузами;</p> <p>- розуміють короткі прості вказівки, сформульовані повільно;</p> <p>- розуміють короткі елементарні повідомлення у прозовій та віршованій формі, підтримані невербальними опорами (малюнками, жестами тощо) в межах тематики спілкування, як у безпосередньому спілкуванні, так і в запису; (обсяг прослуханого в запису тексту –від 1 до 2 хвилини).</p>	<p>-представляють себе, своїх друзів, батьків, продукуючи прості, здебільшого ізольовані речення;</p> <p>-описують предмет, іграшку, тварину,погоду</p> <p>-повідомляють про здатність виконувати певні дії учнем чи іншими особами;</p> <p>-відтворюють римовані твори дитячого фольклору.</p> <p>Обсяг висловлювання 3-4 речення.</p>	<p>- підтримують елементарне спілкування у межах мікродіалогів етикетного та загального характеру</p> <p>- ставлять загальні та нескладні спеціальні питання, засвоєні як мовленнєві зразки та відповідають на них згідно з мовним матеріалом і ситуацією спілкування та з опорою на вивчений мовний матеріал;</p> <p>- реагують на прості, в дещо уповільненому темпі, репліки вчителя/вчительки і однокласників/однокласниць.</p> <p>Обсяг висловлювання кожного не менше 3-х реплік.</p>	<p>- знають букви алфавіту;</p> <p>- читають мовчки та вголос і розуміють слова, словосполучення, речення, короткі тексти, що містять мовний матеріал, засвоєний в усному мовленні.</p> <p>Обсяг – 100-150 друкованих знаків.</p>	<p>- за зразком відтворюють графічний образ слів, словосполучень, речень;</p> <p>-самостійно пишуть своє ім'я;</p> <p>- за зразком описують себе, іграшку, тварину, предмет.</p> <p>Обсяг письмового повідомлення 2-3 речення.</p>

АНГЛІЙСЬКА МОВА, 3 клас

Сфери спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції	Засоби вираження	Лінгвістична компетентність			Соціокультурна компетентність	Загальнонавчальна компетентність		
				Лексична компетентність	Граматична компетентність	Фонетична компетентність				
Особистісна	Я, моя сім'я і друзі Відпочинок і дозвілля (Поїздка на канікулах) Людина Помешкання (На кухні) Природа і навколишнє середовище (Пори року)	-представляти співрозмовників / третіх осіб; -запрошувати інформацію про співрозмовника / третю особу; -описувати когось / щось; -запитувати про відчуття/самопочуття та відповідати на запитання; -повідомляти про смаки, уподобання; -виражати своє ставлення до когось / чогось; -запрошувати та реагувати на чись запрошення; -робити пропозицію та реагувати на неї; -запитувати з метою отримання більш детальної інформації; -визначати час; -висловлювати схвальну / несхвальну оцінку предметам, діям, ситуаціям тощо -виражати настроїв	His / Her name is ... They are... Who is this boy/girl? What is his/her name? How old are you? How old is he/she? Where is he/she from? Where do you live? I live at ... Street? What is his/her address? Are you from...? Is she/he from...? How are you? I am fine, thank you. Have you got...? I like... I don't like She/He likes/doesn't like it. Can you come to ...? - Yes, sure. Sorry, I can't. Can you help me? Can I have...? Thanks. Where did you go? Did you like it? Yes, I did. / No, I didn't. It's five o'clock. It's five twenty. In the morning/afternoon/evening In (September, ...) On (Monday, ...) At (5 o'clock, ...) How much? How many? Thank you very much. Tea or juice?	Члени сім'ї	Граматичні структури засвоюються імпліцитно (шляхом сприймання мовленнєвих зразків у комунікативних ситуаціях). Мовна компетентність (граматична правильність мовлення) формується за рахунок багаторазового вживання мовленнєвих структур. There is, there are. Модальні дієслова: can Дієслово: Present Simple, Past Simple Іменник: злічувані, незлічувані; множина іменника (винятки) Прикметник: якісні, відносні Прийменник: місця (<i>on, in, under</i>), напрямку (<i>to, up, down, over, across</i>), часу (<i>before, after, in, on, at</i>) Займенник: some, any, much, many, a lot/lots Сполучник: or	-вимова вивчених слів та виразів достатня для розуміння. (Фокус: інтонація: наголос у словах; логічний наголос та мелодія у реченнях)	-знання культурних реалій -спільноти, мова якої вивчається, пов'язаних з повсякденним життям; -вживання та вибір привітань; -вживання та вибір форм звертання; -вживання та вибір вигуків, -дотримання правил ввічливості	-розрізняти і продукувати звуки та звукові відрізки; -уважно стежити за презентованою інформацією; -ефективно співпрацювати під час парної та групової роботи; -активно застосовувати мову, що вивчається -сприймати новий досвід (нову мову, нових людей, нові способи поведінки тощо) і застосовувати інші компетенції, для того щоб діяти у навчальній ситуації (на основі спостереження, здогадки, запам'ятовування тощо) -уміти працювати з підручником, словником		
				Вік старших членів сім'ї		Грама			Фонетична	
				Числа до 100		Грама			Фонетична	
Публічна	Свята та традиції			Захоплення						
				Розваги					Грама	Фонетична
				Зовнішність людини					Грама	Фонетична
Освітня	Школа			Професії						
				Щоденні обов'язки					Грама	Фонетична
				Дім, квартира					Грама	Фонетична
				Умеблювання						
				Назви продуктів						
				Посуд						
				Місяці, дні тижня						
				Свята						
				Навчальні предмети						

Мовленнєва компетентність учнів
На кінець 3-го класу

Аудіювання	Говоріння		Читання	Письмо
	Монологічне мовлення	Діалогічне мовлення		
<p>- реагують на прості запитання, дають короткі прості відповіді;</p> <p>-розуміють інструкції, сформульовані ретельно та повільно на вербальному та невербальному рівні;</p> <p>- розуміють діалогічне мовлення в достатньо повільному темпі з довгими паузами та чіткою інтонацією;</p> <p>- розуміють короткі елементарні повідомлення у прозовій та віршованій формі, підтримані невербальними опорами (малюнками, жестами тощо) в межах тематики спілкування, як у безпосередньому спілкуванні, так і в запису; (обсяг прослуханого в запису тексту – від 2 до 3 хвилини).</p>	<p>- використовують прості речення та фрази для того, щоб описати місце (помешкання), подію (свято), об'єкт (людина, сім'я, іграшки, предмети щоденного вжитку, тварин);</p> <p>- роблять короткий переказ змісту почутого, побаченого, прочитаного повідомлення, що містить знайомий мовний і мовленнєвий матеріал;</p> <p>-коментують свої дії та дії інших людей.</p> <p>Обсяг висловлювання – 4- 5 речень.</p>	<p>- підтримують елементарне спілкування у межах мікродіалогів етикетного та загального характеру</p> <p>- ставлять загальні, спеціальні, альтернативні запитання, засвоєні в усному мовленні і відповідають на них згідно з мовним матеріалом і відповідно до ситуації спілкування.</p> <p align="center">Висловлення кожного співрозмовника – не менше 4 реплік, правильно оформлених у мовному відношенні.</p>	<p>- читають вголос та мовчки з повним розумінням короткі, прості тексти, що містять мовний матеріал, засвоєний в усному мовленні;</p> <p>- читають і розуміють нескладні короткі тексти, де значення незнайомих слів розкривається з опорою на ілюстративний матеріал.</p> <p>Обсяг 150 -200 друкованих знаків.</p>	<p>-пишуть слова, словосполучення, короткі речення;</p> <p>-пишуть адресу;</p> <p>-за зразком оформлюють короткі повідомлення та листівку-вітання, СМС</p> <p>-за зразком описують себе, свою сім'ю, друзів, тварин; дії.</p> <p>Обсяг письмового повідомлення 4-5 речень.</p>

АНГЛІЙСЬКА МОВА, 4 клас

Сфери спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції	Засоби вираження	Лінгвістична компетентність			Соціокультурна компетентність	Загальнонавчальна компетентність
				Лексична компетентність	Граматична компетентність	Фонетична компетентність		
Особистісна	Я, моя сім'я і друзі (Місце проживання) Помешкання Відпочинок і дозвілля Природа і навколишнє середовище	-запрошувати та надавати інформацію про особи / об'єкти / явища / події / факти; -описувати особи/ місця / об'єкти / явища / події / факти; - характеризувати та оцінювати когось / щось; -розповідати про прочитане, почуте, побачене; -запитувати про чийсь враження, думки, ставлення; -висловлювати свої враження, думки, ставлення; -виражати настрої.	Where do you live? I live in ... What is your address? My address is ... When did you go there? Can you show me that...? It is / was interesting. He/She is taller than... He/She is the youngest in the family. You are lucky! These are.../Those are... I'm (doing) it now. Ok. I will help you. I'll do it tomorrow. – OK. ...because I like it. What...? When...? Where...? Why...? How...?	Населені пункти Магазини Покупки Види помешкань Умеблювання Дикі та свійські тварини Види дозвілля Спорт Улюблені дитячі герої Подорожування Подорож до англомовних країн Види транспорту Довкілля Свята Шкільний розклад	Граматичні структури засвоюються імпліцитно (шляхом сприймання мовленнєвих зразків у комунікативних ситуаціях). Мовна компетентність (граматична правильність мовлення) формується за рахунок багаторазового вживання мовленнєвих структур. Дієслово: Present Continuous, Future Simple Модальні дієслова: can, Іменник: одна, множина. Прикметник: ступені порівняння. Займенники: особові, присвійні, вказівні. Артикль: означений, неозначений. Числівник 1-100, порядкові числівники. Сполучник: than, or, because, but. Безособові речення: It's sunny.	-вимова вивчених слів та виразів достатня для розуміння; -наголос у словах і реченнях; -особливості інтонації	-знання культурних реалій спільноти, мова якої вивчається, у межах тематики ситуативного спілкування, пов'язаної з такими аспектами: -повсякденне життя; -умови життя; -норми поведінки та соціальні правила поведінки -вживання та вибір привітань і форм звертання; -вживання та вибір вигуків -дотримання правил ввічливості	-уважно стежити за презентованою інформацією; -усвідомлювати мету поставленого завдання; -ефективно співпрацювати під час парної та групової роботи; -активно застосовувати мову, що вивчається; -сприймати новий досвід (нову мову, нових людей, нові способи поведінки тощо) і застосовувати інші компетенції, для того щоб діяти у специфічній навчальній ситуації (на основі спостереження, здогадки, запам'ятовування тощо) -уміти працювати з підручником, словником
Публічна	Подорож Свята і традиції (Святкування в кафе)							
Освітня	Шкільне життя							

Мовленнєва компетентність учнів
на кінець 4-го класу

Аудіювання	Говоріння		Читання	Письмо
	Монологічне мовлення	Діалогічне мовлення		
<p>- розуміють мовлення в дещо уповільненому темпі, ретельно артикульоване;</p> <p>- розуміють основний зміст прослуханих текстів різного характеру побудованих на засвоєному мовному матеріалі.</p> <p>- розуміють короткі елементарні повідомлення у прозовій та віршованій формі, в межах тематики спілкування, як у безпосередньому спілкуванні, так і в запису; (обсяг прослуханого у запису тексту – від 2 до 3 хвилин).</p>	<p>-роблять короткі повідомлення в межах тематики ситуативного спілкування;</p> <p>-роблять короткий переказ змісту почутого, побаченого, прочитаного повідомлення, що містить знайомий мовний і мовленнєвий матеріал;</p> <p>-описують свій клас, кімнату, ігри і забави, погоду, сім'ю, свято, людей, тварин, види транспорту;</p> <p>-коментують зображене на малюнку або фото;</p> <p>-порівнюють особи, предмети відносно певної ознаки;</p> <p>-висловлюють своє ставлення до об'єктів, явищ, подій.</p> <p>Обсяг висловлювання – 5-6 речень.</p>	<p>-ініціюють і закінчують діалог;</p> <p>-ведуть короткі діалоги етикетного та загального характеру;</p> <p>-розігрують короткі сценки виступаючи у певних ролях;</p> <p>-беруть участь у розмові на прості та звичні теми;</p> <p>-емоційно забарвлюють діалог використовуючи відповідну інтонацію, жести, міміку, вигуки, характерні для мовленнєвої поведінки носіїв мови.</p> <p>Висловлення кожного – не менше 5 реплік, правильно оформлених у мовному відношенні.</p>	<p>-читають вголос та мовчки з повним розумінням короткі тексти, що містять мовний матеріал, засвоєний в усному мовленні;</p> <p>-розуміють основний зміст різнопланових текстів, пов'язаних із повсякденним життям;</p> <p>-читають і розуміють нескладні короткі тексти, де значення нових слів розкривається на основі здогадки.</p> <p>Обсяг – 200-250 друкованих знаків.</p>	<p>- пишуть слова, словосполучення, речення;</p> <p>-оформлюють листівку-вітання;</p> <p>- описують себе, свою сім'ю, друзів, кімнату, ігри, забави, свято, людей, погоду, природу (тварин) та висловлюють своє ставлення до них.</p> <p>Обсяг письмового повідомлення -5-6 речень.</p>